



**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR KREDITO UNIJOS „TAUPA“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. birželio 10 d. Nr. V 2020/(21.27.E-2101)-242-243
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriame pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir kredito unijos „Taupa“ (toliau – kredito unija) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2020 m. sausio 3 d. tarp pareiškėjo ir kredito unijos buvo sudarytos 32 identiškos Terminuoto indelio sutartys (toliau – sutartys). Sutartyse numatyta, kad kiekvienos sutarties indelio suma yra 1 000 Eur, indelio termino pabaiga – 2021 m. liepos 3 d., t. y. sutartys sudarytos 18 mėn., o metinė palūkanų norma yra 1,9 proc.

2020 m. sausio 3 d. pareiškėjas kreipėsi į kredito uniją, prašydamas pateikti išsamias indėlių sutarčių sąlygas, kad galėtų papildomai patikrinti sutarties sudarymo tvarką, tai, kaip apskaičiuojamos palūkanos, ir kitus sutarčių duomenis. Gavęs prašomus duomenis, pareiškėjas pastebėjo, kad sutartys buvo sudarytos 2020 m. sausio 3 d., nors, el. bankininkystės duomenimis, jis lėšas į kredito unijos sąskaitą pervedė 2020 m. sausio 2 d. Dėl šios priežasties pareiškėjas reikalavo paaiškinti, dėl kokios priežasties palūkanos yra skaičiuojamos ne nuo 2020 m. sausio 2 d., o nuo 2020 m. sausio 3 d.

2020 m. sausio 8 d., įvertinusi pareiškėjo prašyme nurodytus argumentus, kredito unija pareiškėjui pateikė atsakymą, kuriame nurodė, kad, atsižvelgdama į tai, kad sutartys įsigaliojo tik 2020 m. sausio 3 d., kredito unija priėmė sprendimą pareiškėjui kompensuoti palūkanas, kurios būtų priskaičiuotos už 2020 m. sausio 3 d. pagal visas 2020 m. sausio 2 d. sudarytas terminuotųjų indėlių sutartis, ir 2020 m. sausio 7 d. į pareiškėjo sąskaitą pervedė vienos dienos palūkanas už visas pareiškėjo sudarytas sutartis, t. y. 1,66 Eur. Pareiškėjas su tokiu kredito unijos sprendimu nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas nurodė nesutinkantis su kredito unijos priimtu sprendimu. Pareiškėjas teigia 2020 m. sausio 2 d. sudaręs 32 indėlio sutartis 18 mėn. laikotarpiui, todėl sutarčių pabaiga turėjo būti 2021 m. liepos 2 d., palūkanos turėjo būti skaičiuojamos nuo 2020 m. sausio 3 d. iki 2021 m. liepos 1 d., o indėlis su palūkanomis turi būti išmokamas 2021 m. liepos 2 d. Pareiškėjas nurodo, kad iš kredito unijos paaiškinimų yra suprantama, kad kredito unija vertino, jog pareiškėjas sutartis sudarė 2020 m. sausio 3 d., o palūkanos yra skaičiuojamos nuo 2020 m. sausio 4 d. iki 2021 m. liepos 2 d. ir indėlis su palūkanomis išmokamas 2021 m. liepos 3 d. (praktiškai pareiškėjas pinigus galėtų laisvai naudoti tik artimiausią darbo dieną, t. y. 2021 m. liepos 5 d.). Dėl šios priežasties pareiškėjas pažymi, kad kredito unija skaičiuoja palūkanas už viena diena trumpesnę laikotarpį, o pinigai būtų išmokėti tik 2021 m. liepos 5 d. Pareiškėjo nuomone, tokia kredito unijos praktika yra nenormali ir prieštarauja protingo žmogaus lūkesčiams.

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėjas taip pat nurodo, kad kredito unija neatsakė į jo prašymus pateikti konkrečią indelio palūkanų sumą eurais, kuri bus išmokėta pasibaigus indelio terminui. Pareiškėjo teigimu, „akivaizdu, kad kredito unijos išmokėta 1,66 Eur suma už vieną dieną yra klaidinga, kadangi 1,66 Eur suma yra nedali iš 32 be cento dalių.“ Pareiškėjas teigia, kad vis dar neturi gavęs teisingos informacijos apie palūkanas, kurios būtų išmokėtos pagal kiekvieną sutartį. Pareiškėjas nurodo, kad kredito unijos atsakymas yra prieštaringas, neaiškus ir neatitinka sutarčių sąlygų. Pareiškėjo teigimu, „kredito unija skaičiuoja mažesnes palūkanas negu tikisi vartotojai, vadovaudamiesi jiems nežinoma indėlių

patvirtinimo procedūra, kuri lemia vėlesnę palūkanų skaičiavimo pradžios dieną, o retam vartotojui pradėjus domėtis nesuprantamu ir nepagrįstu palūkanų skaičiavimu, neteikia aiškios informacijos, tik kompensuoja neaišku kaip apskaičiuotas palūkanas.“ Dėl šios priežasties pareiškėjas reikalauja pripažinti, kad kredito unija pažeidė pareiškėjo teises ir teisėtus interesus, rekomenduoti kredito unijai pareiškėjui nurodyti tikslią palūkanų sumą, tenkančią kiekvienai identiškai 1 000 Eur vertės sutarčiai, rekomenduoti kredito unijai atlyginti dalį pareiškėjui padarytos žalos, t. y. 10 Eur, ir atlyginti pareiškėjo turėtas teisinės pagalbos išlaidas, susijusias su vartojimo ginčo neteisminio sprendimo procedūra.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi kredito unija nurodė nesutinkanti su pareiškėjo reikalavimais ir prašo juos atmesti. Kredito unijos teigimu, terminuotųjų indėlių palūkanų apskaičiavimo tvarka nustatyta sutarčių Bendrųjų sąlygų 21 punkte, kuriame nurodyta, kad palūkanos apskaičiuojamos nuo indėlio sąskaitoje esančios sumos, laikant, kad mėnesyje yra faktinis dienų skaičius, o metuose yra 365 dienos (keliamaisiais metais 366 dienos). Kredito unijos teigimu, palūkanos už indėlį pradedamos skaičiuoti kitą dieną po indėlio sutarties įsigaliojimo ir skaičiuojamos iki dienos, einančios prieš dieną, kai indėlis buvo išmokėtas ar nurašytas iš indėlio sąskaitos kitais pagrindais. Kredito unija pažymi, kad 2020 m. sausio 6 d. elektroniniu laišku pareiškėjui papildomai paaiškino, kad už vieną indėlį, kurio suma yra 1 000 Eur, terminas 18 mėnesių, o metinė palūkanų norma – 1,9 proc., išlaikius visą terminą bus pervesta 28,37 Eur palūkanų. Kredito unijos teigimu, atsižvelgiant į tai, kad tarp šalių pasirašytos sutartys įsigaliojo tik 2020 m. sausio 3 d., t. y. kai kredito unijos darbuotojas sistemoje atliko indėlių patvirtinimo procedūrą, pirmoji diena, nuo kada pradedamos skaičiuoti palūkanos, yra 2020 m. sausio 4 d., o paskutinė – 2020 m. liepos 2 d. Taip pat papildomai kredito unija akcentavo tai, kad kredito unija, siekdama tarp šalių kilusį ginčą išspręsti taikiai, priėmė sprendimą pareiškėjui kompensuoti palūkanas, kurios būtų priskaičiuotos už 2020 m. sausio 3 d. pagal visas sudarytas sutartis, ir 2020 m. sausio 7 d. į pareiškėjo sąskaitą pervedė 1,66 Eur. Atsižvelgdama į visa tai, kredito unija mano įvykdžiusi visus pareiškėjo keliamus reikalavimus, todėl pareiškėjo kreipimasis turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiško ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl tarp šalių sudarytų sutarčių sudarymo momento ir palūkanų apskaičiavimo pagrįstumo.

Atsižvelgiant į nagrinėjamo ginčo pobūdį ir pareiškėjo bankui keliamą reikalavimą, pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.38 straipsnyje įtvirtinti šie prievolių vykdymo principai: 1) prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai ir nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais; 2) jeigu vienai iš šalių prievolės vykdymas kartu yra ir profesinė veikla, ši šalis turi vykdyti prievolę taip pat pagal tai profesinei veiklai taikomus reikalavimus; 3) kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis). Analogiškai yra ir sutarčių vykdymo reikalavimai. Pavyzdžiui, pagal CK 6.158 straipsnio 1 dalį, kiekviena sutarties šalis, turėdama sutartinių santykių, privalo elgtis sąžiningai.

CK 6.189 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią. CK 6.156 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtintas sutarčių laisvės principas, pagal kurį šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams.

Vadovaujantis CK 6.892 straipsnio 1 dalimi, banko indėlio sutartimi (depozitu) viena šalis (bankas ar kita kredito įstaiga) įsipareigoja priimti iš kitos šalies (indėlininko) arba, gavusi kitai šaliai pervestą pinigų sumą (indėlį), įsipareigoja gražinti indėlį ir sumokėti už jį palūkanas sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka. Banko indėlio sutartis turi būti rašytinė (CK 6.894 straipsnio 1 dalis). Rašytine sutarties forma pripažįstama indėlininko knygelė, depozito sertifikatas arba kitoks banko ar kitos kredito įstaigos išduotas dokumentas, atitinkantis nustatytas bankų ar kitų kredito įstaigų veiklos taisykles (CK 6.894 straipsnio

2 dalis). CK 6.894 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad jeigu rašytinės formos nesilaikoma, banko indėlio sutartis negalioja. Atsižvelgiant į minėtą teisinį reglamentavimą darytina išvada, kad sprendžiant dėl terminuotojo indėlio sutarties sudarymo fakto ir indėlio sumos kilusį ginčą iš esmės turi būti vadovaujamosi rašytiniais įrodymais – kredito unijos išduotais indėlio sutarties sudarymą patvirtinančiais dokumentais, nes rašytinės formos nesilaikymas lemia, kad indėlio sutartis laikoma negaliojančia. CK 6.897 straipsnyje yra reglamentuota, kad palūkanos už indėlius pradedamos skaičiuoti nuo kitos dienos po indėlio priėmimo dienos iki dienos, einančios prieš dieną, kai indėlis buvo išmokėtas ar nurašytas iš sąskaitos kitais pagrindais.

Dėl pareiškėjo supažindinimo su sutarčių sąlygomis

Vertinant visus Lietuvos bankui pateiktus duomenis, pažymėtina, kad pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką nurodo, kad nebuvo supažindintas su sutarčių sąlygomis, todėl nežinojo, kokiomis sąlygomis sudaro sutartis.

Iš kredito unijos pateiktų duomenų, t. y. iš kredito unijos pateiktos sistemos išrašo, matyti, kad pareiškėjas, naudodamasis kredito unijos interneto bankininkystės sistema „i.Taupa“, 2020 m. sausio 2 d. kvalifikuotu el. parašu pasirašė prašymus sudaryti sutartis. Lietuvos banko vertinimu, iš šių duomenų galima matyti, kad pareiškėjas, pasirašydamas prašymus, susipažino su sutartyse įtvirtintomis sąlygomis ir su jomis sutiko. Be to, svarbu yra tai, kad pats pareiškėjas su kreipimusi į Lietuvos banką pateikė analogiškas sutarčių Bendrąsias sąlygas, tai taip pat patvirtina, kad pareiškėjas sutarčių sąlygas gavo ir su šiuose dokumentuose išdėstytomis nuostatomis susipažino. Dėl šios priežasties galima daryti išvadą, kad pareiškėjas žinojo, kokiomis sąlygomis yra sudaromos visos analogiškos 32 sutartys, ir su jomis sutiko, todėl nėra pagrindo daryti išvados, kad jam šios sutarčių sąlygos turi būti netaikomos.

Dėl sutarčių įsigaliojimo momento ir kredito unijos apskaičiuotų palūkanų pagrįstumo

Nesutikdamas su kredito unijos priimtu sprendimu, pareiškėjas nurodo, kad sutartis sudarė dar 2020 m. sausio 2 d. Dėl šios priežasties, pareiškėjo nuomone, kredito unija nepagrįstai palūkanas už terminuotuosius indėlius pradėjo skaičiuoti tik 2020 m. sausio 4 d., o pareiškėjas dėl tokių kredito unijos veiksmų patyrė 10 Eur žalą, todėl reikalauja ją kompensuoti.

CK 6.154 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sutartis yra dviejų ar daugiau asmenų susitarimas sukurti, pakeisti ar nutraukti civilinius teisinius santykius, kai vienas ar keli asmenys įsipareigoja kitam asmeniui ar asmenims atlikti tam tikrus veiksmus (ar susilaikyti nuo kitų veiksmų atlikimo), o šie įgyja reikalavimo teisę. Sutarties esmė – šalių susitarimas, pasiektas suderinus jų valią. Sutarties elementai, kurių pakanka sutarties galiojimui, yra veiksniai šalių susitarimas, o įstatymų nustatytais atvejais – ir sutarties forma (CK 6.159 straipsnis).

CK 6.162 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sutartis sudaroma pateikiant pasiūlymą (oferta) ir priimant pasiūlymą (akceptas) arba kitais šalių susitarimą pakankamai įrodančiais veiksmais. Pasiūlymas sudaryti sutartį laikomas oferta, jeigu jis yra pakankamai apibūdintas ir išreiškia oferento ketinimą būti sutarties saistomam akcepto atveju (CK 6.167 straipsnio 1 dalis). Akceptu laikomas akceptanto pareiškimas arba kitoks jo elgesys, kuriuo pareiškiamas ofertos priėmimas. Tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomas akceptu. Akceptas sukelia teisinių padarinių nuo to momento, kai jį gauna oferentas (CK 6.173 straipsnio 1 ir 2 dalys). Kasacinio teismo praktikoje yra išaiškinta, kad tam, jog būtų konstatuota, kad sutartis sudaryta, būtinas aiškus ir besąlygiškas akceptanto sutikimas su oferento pateiktu pasiūlymu, pareiškiamas oferentui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. rugsėjo 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-353/2011). Pagal bendrąją taisyklę, sutartis laikoma sudaryta nuo momento, kai šis susitarimas pasiekiamas – oferentas gauna akceptą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2009 m. rugsėjo 29 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-363/2009).

Taigi, sistemiškai ir lingvistiškai aiškinant teisės aktų ir teismų praktikos nuostatas, svarbu tai, kad sutartis yra dviejų ar daugiau asmenų susitarimas, kuriuo šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises. Lietuvos banko vertinimu, svarbu yra tai, kad sutartis laikoma sudaryta tada, kai oferentas (šiuo atveju kredito unija) gauną akceptą ir per protingą laiką patikrinęs, ar jis atitinka imperatyvias įstatymo nuostatas

ir yra tinkamai pasirašytas, patvirtiną jį bei faktiškai sudaro sutartį, t. y. sudaro rašytinę formą.

Sutarčių Bendrųjų sąlygų 2.2 papunktyje yra numatyta, kad „indėlio sutartis su indėlininku gali būti sudaroma indėlininkui naudojantis unijos internetinės bankininkystės sistema „i.Taupa“, jeigu indėlininkas ir unija yra sudarę Elektroninių paslaugų teikimo sutartį.“ Bendrųjų sąlygų 3 punkte yra nustatyta, kad „internetu sistemoje „i.Taupa“ sudaryta indėlio sutartis turi tokią pačią juridinę galią kaip ir indėlio sutartis, sudaryta indėlininkui atvykus į uniją ir pasirašius indėlio sutartį.“

Vertinant abiejų šalių pateiktus duomenis, matyti, kad 2020 m. sausio 2 d. (19 val. 38 min.) pareiškėjas kredito unijos interneto bankininkystės sistemoje „i.Taupa“ pateikė prašymą sudaryti 32 identiškąs terminuotojo indėlio sutartis, kuriose yra nustatyta, kad indėlio suma yra 1 000 Eur, metinė palūkanų norma yra 1,9 proc., sutartis yra sudaroma 18 mėn. laikotarpiui, o indėlio pasibaigimo data yra 2021 m. liepos 3 d. Visus prašymus pareiškėjas 2020 m. sausio 2 d. pasirašė kvalifikuotuoju elektroniniu parašu. Iš kredito unijos sistemos išrašo matyti, kad 2020 m. sausio 3 d. (8 val. 7 min.) kredito unijos darbuotoja patvirtino pareiškėjo pateiktus prašymus, priėmė indėlių ir sutartis buvo sudarytos būtent 2020 m. sausio 3 d. Šiuos duomenis taip pat patvirtina ir pačiose rašytinėse sutartyse nustatyta sudarymo data, t. y. 2020 m. sausio 3 d. Taigi, pareiškėjui po kredito unijos darbo valandų, t. y. 2020 m. sausio 2 d. 19 val. 38 min., išsiuntus prašymą (patvirtinimą) sudaryti 32 identiškąs terminuotojo indėlio sutartis, faktiškai prašymą (patvirtinimą) sudaryti sutartis kredito unija gavo tik kitą darbo dieną, t. y. 2020 m. sausio 3 d. Svarbu yra tai, kad kredito unija per protingą terminą, t. y. 2020 m. sausio 3 d. 8 val. 7 min., patikrino pareiškėjo pateiktus duomenis, nustatė pareiškėjo asmens tapatybę, patvirtino terminuotųjų indėlių sudarymą ir 2020 m. sausio 3 d. sudarė 32 identiškąs terminuotųjų indėlių rašytines sutartis. Darytina išvada, kad abi šalys valią sudaryti 32 identiškąs terminuotojo indėlio sutartis išreikė 2020 m. sausio 3 d., todėl būtent ši diena ir turi būti laikoma visų 32 sutarčių sudarymo ir įsigaliojimo diena.

Svarbu pažymėti ir tai, kad terminuotųjų indėlių apskaičiavimo tvarka yra nustatyta tarp šalių sudarytose sutartyse. Sutarčių 6.1 papunktyje yra nustatyta, kad „jeigu indėlininkas sudaro su unija sutartį internetu sistemoje „i.Taupa“: iki 24.00 val. ir indėlininko sąskaitoje yra pakankama indėlio suma, lėšos yra pervedamos į indėlio sąskaitą sandorio sudarymo metu ir palūkanos už indėlių pradėdamos skaičiuoti nuo kitos kalendorinės dienos, einančios po indėlio sutarties sudarymo.“ Be to, sutarčių Bendrųjų sąlygų 21 punkte yra įtvirtinta, kad „palūkanos apskaičiuojamos nuo indėlio sąskaitoje esančios sumos, laikant, kad mėnesyje yra faktinis dienų skaičius, o metuose yra 365 dienų (keliamaisiais metais 366 dienos). Palūkanos už indėlių pradėdamos skaičiuoti kitą dieną po indėlio sutarties įsigaliojimo ir skaičiuojamos iki dienos, einančios prieš dieną, kai indėlis buvo išmokėtas ar nurašytas iš indėlio sąskaitos kitais pagrindais.“

Lietuvos banko vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad abi šalys valią sudaryti sutartis išreikė ir sutarčių sudarymo data yra 2020 m. sausio 3 d., tai pagal sutarčių nuostatas palūkanos už indėlius turi būti pradėtos skaičiuoti nuo kitos kalendorinės dienos, einančios po indėlio sutarčių sudarymo, t. y. šiuo atveju palūkanos už indėlius turėjo būti pradėtos skaičiuoti nuo 2020 m. sausio 4 d. Darytina išvada, kad kredito unija, remdamasi šalių sudarytų sutarčių nuostatomis, priėmė pagrįstą sprendimą ir palūkanas už sutartis pradėjo skaičiuoti nuo 2020 m. sausio 4 d. Tačiau iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad kredito unija, siekdama tarp šalių kilusį ginčą išspręsti taikiai, apskaičiavo palūkanas, kurios būtų priskaičiuotos už 2020 m. sausio 3 d. pagal visas 32 identiškąs sutartis, ir pareiškėjui kompensavo 1,66 Eur. Iš pateiktų duomenų matyti, kad ši suma buvo apskaičiuota pagal tokią formulę: visą palūkanų sumą už vieną terminuotojo indėlio sutartį (28,37 Eur) padalijus iš indėlių dienų skaičiaus (546 dienų¹) ir padauginus iš tarp pareiškėjo ir kredito unijos sudarytų sutarčių skaičiaus (32 sutartis) (28,37 Eur / 546 dienų * 32 sutarčių = 1,6627106 Eur). Lietuvos banko vertinimu, atsižvelgiant tiek į teisės aktų, tiek ir į tarp šalių sudarytų sutarčių nuostatas, nagrinėjamu atveju kredito unija pagrįstai apskaičiavo vienos dienos visų identiškų sutarčių bendrą palūkanų normą ir, siekdama su pareiškėju išspręsti kilusį ginčą taikiai, pareiškėjui išmokėjo papildomą 1,66 Eur sumą. Be to, svarbu pažymėti ir tai, kad pareiškėjas nei kredito unijai, nei Lietuvos bankui nepateikė jokių objektyvių įrodymų, kurių pagrindu būtų galima nustatyti, kad kredito unijos apskaičiuota ir išmokėta 1,66 Eur

¹ Dienų skaičius nustatytas apskaičiavus 18 mėn. terminą, atsižvelgiant į tai, kad 2020 metai yra keliamieji.

kompensacija yra nepagrįsta ir kad pareiškėjas patyrė papildomą 10 Eur žalą. Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta anksčiau, darytina išvada, kad kredito unija priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti pareiškėjui papildomai išmokėti 10 Eur išmoką.

Dėl išlaidų, kurias pareiškėjas patyrė rengdamas pretenziją ir kreipimąsi Lietuvos bankui, atlyginimo

Neteisminio vartojimo ginčų tvarką reglamentuojančio Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad priimant sprendimą dėl ginčo esmės turi būti sprendžiama dėl vartotojo patirtų išlaidų, susijusių su vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūra (įskaitant būtinas ekspertizės arba laboratorinių tyrimų išlaidas, išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti ir vertimo išlaidas), atlyginimo proporcingai patenkintų vartotojo reikalavimų daliai. Analogiškos nuostatos yra įtvirtintos Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 62 punkte.

Tam, kad Lietuvos bankas galėtų tinkamai išspręsti klausimą dėl vartotojo patirtų išlaidų objektyvumo ir pagrįstumo, pareiškėjas privalo pateikti objektyvius duomenis, pagrindžiančius, kad pareiškėjas tokias išlaidas realiai patyrė ir kad patirtos išlaidos yra tiesiogiai susijusios su ginčo nagrinėjimu. Vertinant Lietuvos bankui pateiktus duomenis, pažymėtina, kad pareiškėjas nei Lietuvos bankui, nei kredito unijai nepateikė jokių duomenų, kurie pagrįstų, kad pareiškėjas realiai patyrė išlaidas, rengdamas pretenziją kredito unijai ir teikdamas kreipimąsi Lietuvos bankui. Darytina išvada, kad pareiškėjo reikalavimas, kad kredito unija atlygintų patirtas teisinių paslaugų išlaidas, yra nepagrįstas, todėl toks reikalavimas yra atmestinas.

Apibendrinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, remiantis reikšmingų aplinkybių ir turimų faktinių duomenų visuma, darytina išvada, kad kredito unijos veiksmai atitinka tiek teisės aktų, tiek šalių pasirašytų sutarčių nuostatas, todėl pareiškėjo reikalavimai yra atmestini kaip nepagrįsti.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius